

Tyylikkäästi alttarille...

Morsian on aina häiden helmi, mutta miksi hääkutsujen pitää aina kalveta morsiusparin rinnalla? Opettele muutama temppu, niin teet hääkutsurivistöön piristävän poikkeuksen.

Vihdoinkin! Paras ystäväsi on viimeinkin saanut houkuteltua kumpipaninsa alttarille asti.

Postiluukusta kolahtaa hääparin kuvan koristama kutsukortti, jossa kerrotaan lyhyesti ja ytimekkäästi vihkimisaika ja vihkimispaikka.

Hyvä näin, mutta miksiköhän ystäväsi ei ole tehnyt kutsustaan yhtään kutsuvampaa? Kortti pursuaa erilaisia kirjasintyyppejä, toinen toistaan kauheampia korukuvioita ja reunuksia, kaiken kruunaa epätarkka nuoruudenaikainen valokuva, jossa kasvoistakin puuttuu puolet. Tämäkö tekele pitäisi ripustaa jääkaapinovea tai eteisen muistitaulua koristamaan?

Ongelman nimi on layout – tai graafinen suunnittelu – tai pikemminkin sen puute. Jos ystävälläsi ei ole harmainta aavistusta layoutista, ei ole mikään ihme, että hän on tunkenut kortin täyteen kaikenlaista kirjavan kirkuvaa tilpehööriä.

Vanhaan hyvään aikaan kortit tehtiin käsin leikkaa ja liimaa -tekniikalla. Teksti kirjoitettiin käsin ja kirjoituskoneella, ja koristeeksi leikat-

tiin jokin osuva kuvio sarjakuva- tai aikakauslehdessä.

Siihen aikaan ei ollut muuta mahdollisuutta, mutta nykypäivänä voi tietokoneen avulla tehdä kutsukortteistaan juuri mieleisiään. Tarjonta ylittää mielikuvituksen rajat.

Ja juuri siinä ongelma piilee: mahdollisuuksia on niin paljon, että lähes tekijään kuin tekijään iskee väistämättä runsauden pula. Kun on mistä valita, joutuu väistämättä karsimaan mielitekojaan ja -aiheitaan. Jos haluat laatia iskevän kutsukortin, sinun täytyy painaa mieleesi seuraava lause: Layout on perustellun rajoittamisen taitoa.

Kompuutteri kaikille tarjoaa autavan kätensä layout-ongelmiin, muutaman yksinkertaisen ja hyödyllisen neuvon, joita noudattamalla pystyt parantamaan tekstiesi ulkonäköä ja tyyliä.

K-rompulla olevan ohjelmanäytteen avulla voit testata toimintoja käytännössä, pystyt luomaan näyttäviä kutsukortteja, kirjekuoria, ruokalistoja, laulutekstejä – aivan mitä itse haluat. ■

Kutsukortti, pöytälista, viinilista, ruokalista – kaikki on tehty itse tietokoneella K-rompun ohjeiden avulla. Juhla alka- koon...

10 hyödyllistä hää-asiaa omalta pc:ltäsi

Kuinka teet häistäsi persoonalliset ja ikimuistoiset.

Ruokailu, puheet ja laulut ovat ohi – on häävalssin aika. Vieraat voivat ottaa pöytäkortin tai ruokalistan muistoksi suurenmoisista häistä.

Häiden ja muiden suurten juhlien paras puoli on usein odottamisen ja valmistelujen ilo.

Tietokoneesta on apua niissäkin, sillä kutsukortit ja pöytäkortit voi laatia itse kotitietokoneella.

Kompuutteri Kaikille on valinnut 10 varmaa hittiä, joiden avulla voit tehdä häistäsi ikimuistoiset.

Ne on mukava tallentaa muistoiksi suuresta ja ikimuistoisesta tapahtumasta

Pöytäkortti

Muista, että melkein kaikki vieraat ottavat pöytäkorttinsa mukaan muistoksi häätöiläisyydestä – jotkut jopa keräävät niitä. Siksi korttiin kannattaa kirjoittaa häävieraan nimen lisäksi myös juhlatilaisuuden nimi ja päivämäärä. Liimaa kortti tukevaan kartonkiin tai etsi sille sopiva pidike.

Viinietiketti

Vaikka hintavan ranskalaisviinin etiketin peittäminen omalla etiketillä saattaa kuulostaa merkittävältä, se antaa juhlanan ja uniikin sävyn päivälliselle. Ideaa voi käyttää myös muissa kotitekoisissa juomissa. Vieraista on varmasti hauskaa maistella ja arvuutella juomien alkuperää.

Kutsukortti

Kutsukortti on ehkä häävalmistelujen tärkein osa. Vieras saattaa kiinnittää sen muistitauluunsa tai magneetilla jääkaapin oveen ja silmäillä sitä useita kertoja päivässä, joten on tärkeää, ettei vieras kyllästy kutsuun jo ennen häitä. Ole tarkkana vihkimisajan ja -paikan kanssa.

Juhlapuhe

Kokeneet puhujat raapustavat pari ydinsanaa servetille hieman ennen kuin kilistävät lasiaan puheenvuoron merkiksi. Vähemmän kokeneiden puhujien kannattaa kirjoittaa koko puhe valmiiksi paperille. Silloin puheenvuoro voi antaa rakastetulle muistoksi. Puhuttu sana unohtuu nopeammin kuin kirjoitettu.

Kirjekuori

Useimmilla nykyisin myynnissä olevilla tulostimilla voi tulostaa myös kirjekuoria. Hääkutsuissa käytetään yleensä valkoisia kirjekuoria. Älä käytä liikaa aikaa layoutin suunnitteluun, oikea kirjasinlaji ja kenties pieni koristekuva riittävät. Ne herättävät vastaanottajan mielenkiinnon.

Juhlalaulu

Monista häähumussa lauletuista melodioista vain pari jää mieleen, joten miksi se ei olisi sinun laulusi. Kirjoita menevään melodiaan nokkelat sanat ja pistä ne paperille. Valitse helppolukuinen riittävän suuri kirjasinlaji. Sanojen lisäksi paperille voi suunnitella aiheeseen liittyvän kuvasommitelman.

Lauluvihko

Kirkossa lauletaan virsikirjasta, mutta häissä laulu raikaa paremmin itse tehdyn lauluvihkon avulla. Valitse siihen sopivan romanttisia ja hauskoja lauluja, ja anna jokaiselle häävieraalle omansa. Se on myös mukava muisto häistä. Perinteinen malli syntyy tavallisesta A4-arkista taittelemalla neljään osaan.

Nimitarrat

Viinin, kahvin ja konjakin jälkeen maistuu moni muukin juotava, ja lisäksi olisi kiva päästä vielä parhillelle pyörittelemään. Tanssiminen on vaikeaa lasi kädessä, joten tee jokaiselle häävieraalle nimitarrat, jotka he voivat liimata lasinsa kylkeen. Nimitarroista voi luntata tutunnäköisen häävieraan nimi.

Ruokalista

Tyylikäs ruokalista saa hernekeitonkin tuntumaan gourmet-ateriaalta. Tarkista ruokien nimien oikeinkirjoitus – vierasmaalaisiin nimiin ek-syy helposti painovirhepaholainen. Aina löytyy tyyppejä, joiden suurin huvi on pilkkuvirheiden etsiminen. Liimaa ruokalista vaikka kartongin päälle.

Kiitoskortti

Pari viikkoa häiden jälkeen on aika kiittää kaikkia häävieraista onnistuneesta juhlasta. Käsinkirjoitettu kirje olisi tietysti kaikista paras vaihtoehto, mutta käytännöllisempää on kuitenkin lähettää lyhyt kiitoskortti ja elää onnellisena elämänsä loppuun saakka.

Riisin heittely voi olla vaarallista pikkulinnuille, koska riisi sulaa huonosti niiden elimistössä. Linnunsienet ajavat saman asian ja silloin linnutkin viihtyvät häissä.

Layoutin perussääntöjä

Layout on makuasia, mutta jotkin perussäännöt pätevät melkein joka tilanteeseen. Olemme merkinneet eri tavalla laadittuihin kutsuihin, missä kohdin on mielestämme onnistuttu ja missä ei. Seuraavassa näet, mitkä kohdat on tehty oikein vasemmanpuoleisessa kutsussa ja väärin oikeanpuoleisessa.

Oikein +

1+ Vain kaksi kirjasinlajia. Otsikko voi olla romanttisempi ja koristeltu, mutta tekstin tulee olla helposti luettavaa.

1- Kirjasinlajien ja -kokojen sillisalaatti, värikirjo sekoittaa lukijaparan pään ja tekstiä on vaikea lukea.

2+ Koko leipätekstissä on käytetty sekä isoja että pieniä kirjaimia. Teksti on selkeää ja helppolukuista.

2- Jokin tekstinosa on kirjoitettu isoilla kirjaimilla, jolloin se sattuu ikävästi silmään.

3+ Kutsussa käytetty mustaa ja kahta muuta väriä, jotka sopivat kuvaan ja kokonaisuuteen.

3- Värejä käytetty miten sattuu, yhdistelmät ovat sopimattomia ja osa tekstistä hukkuu harmauteen.

4+ Sopiva riviväli, eri tekstinosat, kuten otsikko ja leipäteksti sekä eri kappaleet, on erotettu toisistaan riittävän selkeästi.

4- Rivit ahdettu liian tiukkaan, otsikot kiinni tekstissä.

5+ Vasen reuna tasattu, kapeat palstat. Riviltä seuraavalle siirtyminen helppoa.

5- Keskitetyt rivit ja liian leveät palstat. Erityisesti hyppy pitkältä riviltä hyvin lyhyelle häiritsee silmää. Rauhaton ja sekava vaikutelma.

6+ Kuva ja teksti ovat sopuoinnussa, kutsu on selkeä ja helppolukuinen.

6- Kuva ja otsikko ovat vinksallaan omassa nurkassaan. Kutsu tuntuu kaatuvan päälle.

Väärin -

7+ Ei häiritsevää ja voimakasta kehystä, joka veisi huomion varsinaiselta tekstiltä ja kuvalta.

7- Kehys on sekava, häiritsevä ja sattumanvarainen, eikä se edes liity mitenkään häähumuun.

8+ Liian paksu kehys vie huomion pois itse kuvasta.

8- Kuva ei tarvitse minkäänlaista reunaa, koska se erottuu jo itse selkeästi valkealla pohjalla olevasta tekstistä.

9+ Valkoiset pilvet erottuvat selvästi, koska kutsu on painettu valkoiselle paperille.

9- Kasvot ovat perin oudon väriset, koska on käytetty värillistä paperia.

10+ Kuva on rajattu tarkkaan ja hääpari on tasavertainen.

10- Sulhasen yläpuolella on liikaa ilmaa, ja morsian tuntuu putoavan kokonaan pois kuvasta sen oikeassa nurkassa. Pariskunta ei vaikuta tasavertaiselta.

Lisävinkkejä taiton tekemisestä

Kun layout-kärpänen on päässyt puraisemaan, voit hioa taitosi mielin määrin.

Käy kansiosi tarkkaan läpi, ennen kuin valitset käytettävän kuvan. Valitse terävä otos, jotta se säilyisi kirkaana vielä pienennettyinäkin esimerkiksi pöytäkor-teissa. Jos näyttää siltä, että omat kuvaajanlahjat ovat jääneet saamatta, pyydä vaikka kuvaustaitoista ystävää lähtemään kanssanne kuvausretkelle. Näin saat tuoreita, teräviä otoksia, joita kelpaa käyttää kutsuissa ja muissa painotuotteissa.

Jos et omista omaa skanneria eli kuvanlukijaa, voit pyytää valokuvausliikettä skannaamaan kuvasi levykkeelle. Pc:n lisälaitteita kahminen kaverikin saattaa auttaa tiedoston luomisessa.

Jos et omista väritulostinta, kannattaa taas kysellä ensin ystäviltä ja sitten kopioliikkeistä.

Tulostuspapereitakin on monenlaisia, tarra-arkit sopivat esimerkiksi nimitar-rojen ja etikettien tulostamiseen. Niitäkin kannattaa kysellä paperikaupasta tai kopioliikkeistä.

Sana 'layout' tulee englannista ja tarkoittaa ulko-asua, "painotuotteen tai sen osan typografis-taiteellista sommittelua". Aloita sommittelu kynällä ja paperilla ja piirrä raakaversio eli dummy, ja käy vasta sitten tietokoneen ääreen. Layoutin tekemisessä pätee vanha viisaus, jonka mukaan hyvin suunniteltu on puoliksi tehty. Parhaan yleisnäkemyksen saa hahmottamalla taiton ensin paperille.

Näin laadit upean kutsukirjeen

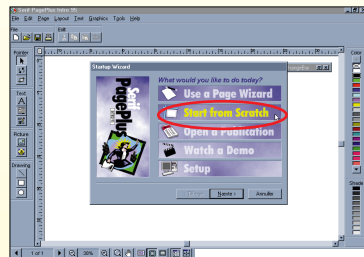

K-rompulla olevan Serif PagePlus Intro 95 -taitto-ohjelman avulla voit laatia omia graafisia töitä, kuten upean

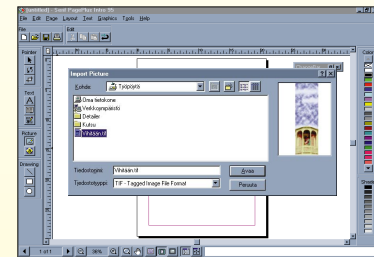
hääkutsun. Ohjelmassa käsitellään valmista "raakamateriaalia", kuten tekstiä, piirroksia ja kuvia, josta sitten sommitellaan tyylikäs koko-

naisuus. Tällä aukeamalla esittelemme vaihe vaiheelta, miten esimerkiksi hääkutsu voidaan tehdä taitto-ohjelmalla.

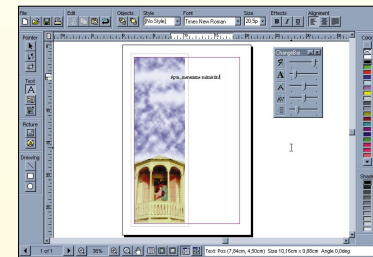
Alku aina vähän hankalaa, lopussa kiitos seisoo

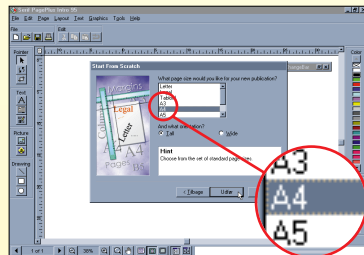
1 Kaksoisnapsauta Start from Scratch -painiketta, niin voit tehdä taiton itse alusta alkaen.

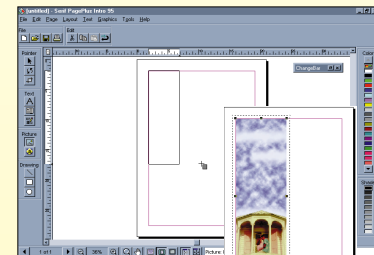
5 Valitse aiheeseen sopivat kuvat. Olemme siirtäneet kuvatiedot Työpöydälle.

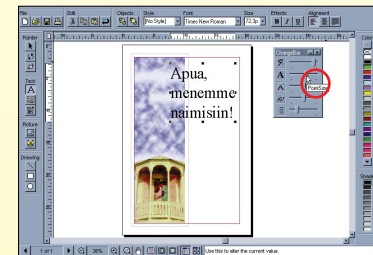
9 Kirjoita teksti. Aloita otsikolla, vaikka se olisikin vasta vain "työnimi".

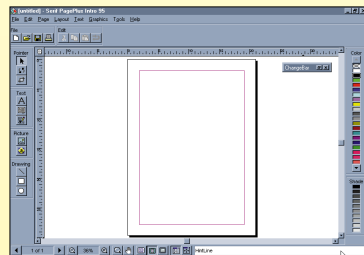
2 Koko valitaan kaksoisnapsautamalla kohtaa A4, joka sopii kaikkiin tulostimiin.

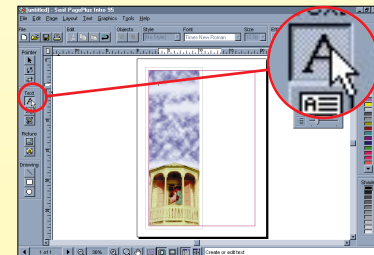
6 Pidä hiiren vasen painike alhaalla ja vedä kuva paikalleen halutun kokoisena.

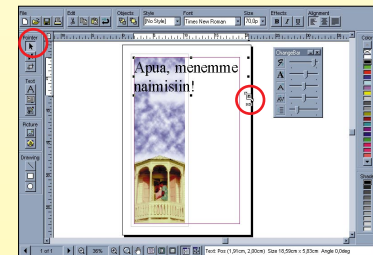
10 Suurennä tekstiä toiseksi ylimmästä liukusäätimestä ChangeBar-valikossa.

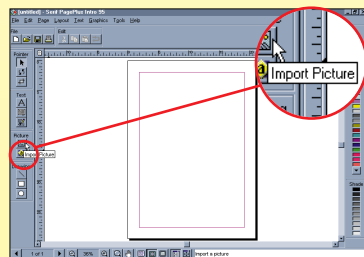
3 Ohjelma ehdottaa marginaaleiksi kahta senttiä. Hyväksy vakio-oletus.

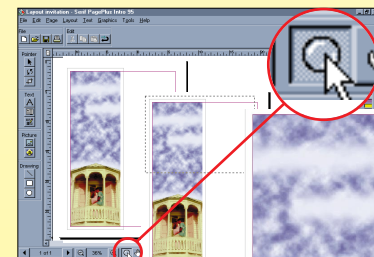
7 Siirry ohjelman tekstinkäsittelyosaan napsauttamalla A-painiketta.

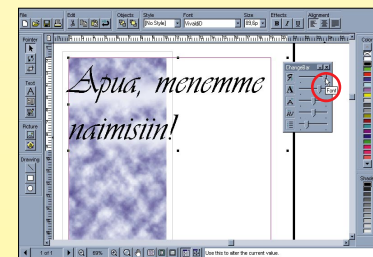
11 Napsauta Pointer-painiketta ja vedä tekstiruutu halutun suuriseksi.

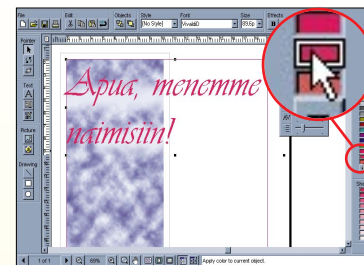
4 Aloita taitto hakemalla kuvat hakemistosta. Napsauta kohtaa Import Picture.

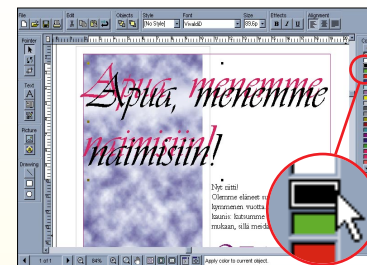
8 Napsauta suurenuslasia ja merkitse kenttä napsauttamalla ja hiirellä vetämällä.

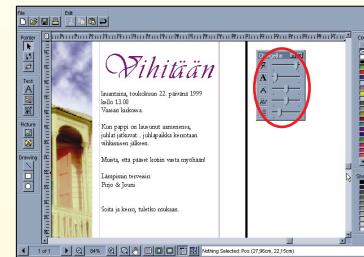
12 Muotoile fonttia vetämällä ylimmästä liukusäätimestä ChangeBar-valikossa.

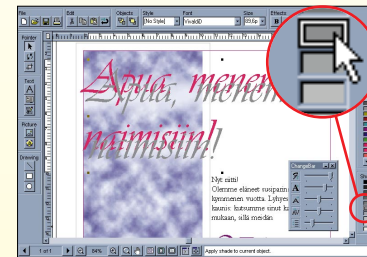
13 Vaihda otsikon väriä napsauttamalla väripaletti-työkalua.

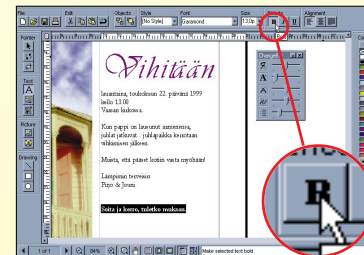
18 Mene väripalettiin ja vaihda väriä napsauttamalla mustaa kenttää.

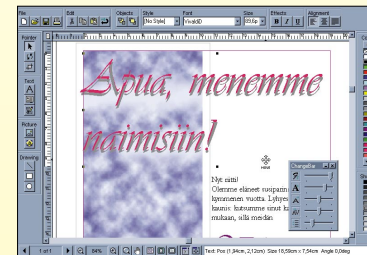
14 Kirjoita muu teksti, valitse kirjainlaji, -koko ja -väri samoin kuin otsikossa.

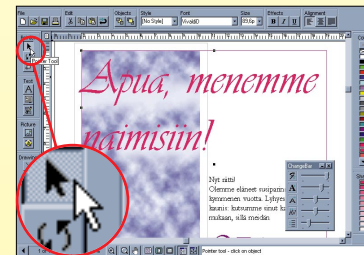
19 Siirry harmaasävyasteikkoon ja vaalenna väriä napsauttamalla keskimmäistä sävyä.

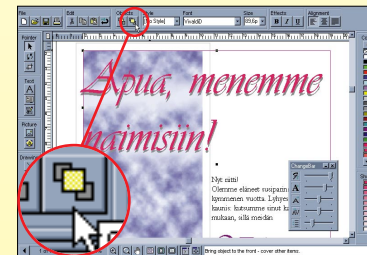
15 Valitse alin tekstirivi ja napsauta B-painiketta (Bold), jos haluat lihavoida tekstin.

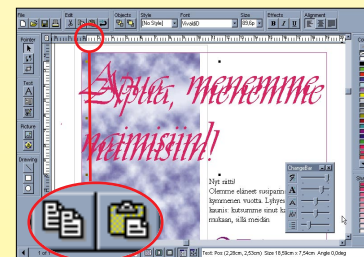
20 Vedä otsikkoa ylöspäin siten, että se siirtyy hieman punaisen otsikon etupuolelle.

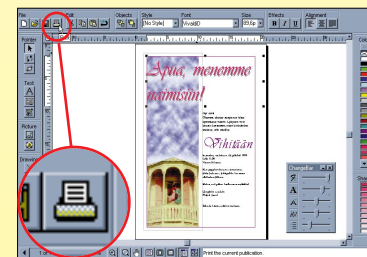
16 Hienosäädöksi hieman varjostusta. Napsauta Point-painiketta ja punaista otsikkoa.

21 Napsauta punaista otsikkoa ja Send to Front -painiketta (Siirrä etualalle) Objects-kentässä.

17 Kopioi otsikko napsautamalla Copy-painiketta ja sen jälkeen Paste-kohtaa.

22 Zoomaa suurennuslasilla ja tarkista lopputulos. Sitten vain tulostamaan.

Tärkeimmät työkalut

PagePlus-ohjelma sisältää työkaluja pilvin pimein, mutta tässä niistä tärkeimmät ja niiden selitykset:

- Valitse layout-toiminto, jota haluat käyttää.
- Keikauta kuvaa, käännä se viivottain tai kokonaan ylösalaisin.
- Rajaa valokuva, piirustus tai mikä tahansa kuva.
- Kirjoita teksti suoraan layoutiin.
- Jaa sivu palstoihin.
- Kirjoita "raakateksti" ja käsittele sitä ruudulla.
- Hae kuva omasta arkistostasi tai Internetistä.
- Hae logoja arkistosta tai tee oma logosi.
- Piirrä viivoja.
- Piirrä nelikulmaisia laatikoita.
- Piirrä ympyröitä ja soikioita.
- Valitse värit tarkkaan.
- Valitse värisävy kirkkaus.
- Siirrä asiakirjan osa toisen eteen tai taakse – kuva tekstin päälle tai toisin päin.
- Valitse kirjainlaji, -koko ja -korkeus kolmesta ylimmästä kentästä ja muuta merkki- ja riviväliä kahdesta alimmasta kentästä.
- Määritä viivan paksuus, ulkonäkö ja kulma kolmesta ylimmästä kentästä ja tummuusastetta kahdesta alimmasta kentästä.

